

збереження, споживання, відновлення і передачі здоров'я як духовно-ціннісної категорії. Обґрунтовується необхідність реалізації ідеї виховання у студентської молоді соціальної відповідальності за здоров'я як чинника інноваційних процесів у реформуванні вищої педагогічної освіти.

Prystynsky V., Prystynska T.

HEALTH OF MAN REFORM IN THE INNOVATION PROCESS OF HIGHER PEDAGOGICAL EDUCATION

The article assumes that the phenomenon of health is no longer a purely medical problem, and is predetermined by the conditions and the lifestyle of an individual. Special attention has been drawn to the fact that the formation of valeological outlook should be society-initiated and aimed at ensuring awareness of the need for saving, strengthening, consuming, recovering and transferring health, in terms of spiritual value categories. There has been emphasized the necessity of implementing the idea of social responsibility for health as the activity base of the optimization of teacher training.

УДК 371.134

Проценко О.Б.

Маріупольський державний університет

ФОРМУВАННЯ ВМІННЯ ВЧИТИСЯ ЯК ЧИННИКА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНЬОГО ВИКЛАДАЧА ВИЩОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ

Тези присвячені проблемі формування і розвитку вміння вчитися майбутнього викладача вищого навчального закладу. Визначено поняття «вміння вчитися»; виділено складові вміння вчитися (організаційні, інформаційні та творчо-індивідуальні вміння); схарактеризовано кожний із представлених складових вміння вчитися.

Серед ключових компетентностей, прийнятих Радою Європи, вміння вчитися розглядається як основа неперервного навчання в контексті особистого професійного і соціального життя. Тому провідним завданням вищої освіти постає формування у студентів вмінь вчитися в процесі їх професійної підготовки у вищому навчальному закладі. Формування вміння вчитися тісно пов'язане з розвитком у студента організаційних здібностей, пізнавальної самостійності, активності, мобільності, творчого підходу, що сприяє якісному опануванню знань.

Традиційно вміння вчитися у розвідках вітчизняних вчених зосереджувалося на формуванні загальнонавчальних умінь і навичок особистості. Дослідження в цьому напрямі здійснювали такі вчені як Т.Г. Крамаренко, О.Я. Савченко, М.І. Скаткін, Т.І. Шамова тощо. Однак, проблема формування вміння вчитися у майбутніх фахівців, зокрема викладачів вищого навчального закладу, недостатньо вивчена. При цьому потребує ретельного визначення поняття «вміння вчитися» і його складові.

Уміння вчитися слід розуміти як цілісне індивідуальне психологічне утворення, яке має кілька складників та інтегрує психолого-особистісні характеристики студента зі змістовою й процесуальною основою учіння і характеризується розвиненою навчальною діяльністю.

Наявність цього вміння програмує індивідуальний досвід успішної праці студента, запобігає перенавантаженню, сприяє пізнавальній активності, ініціативі, раціональному використанню часу й навчальних засобів. Це дає змогу людині, яка звикла самостійно вчитися, не губитися в новій пізнавальній і життєвій ситуації, не зупинятися, якщо немає готових рішень, не чекати підказки, а самій шукати джерело інформації, шляхи розв'язання [1].

Уміння вчитися передбачає також самостійне виконання основних етапів навчальної діяльності: постановка цілі, пошук засобів і способів її здійснення, розв'язання завдання (виконавча частина навчальної діяльності), контроль і оцінка ходу та результатів роботи. Оскільки студент раніше набуває самостійності через поетапність і поступовість співпраці з викладачем, тому більше уваги доцільно приділити роз'ясненню важливості таких ланок, як цілепокладання, контроль і оцінка, які є, з одного боку, найбільш залежними від викладача, а з іншого – важливими рефлексивними компонентами навчальної роботи і вимагають урахування рівня своїх знань та вмінь [2, с. 189].

Аналіз науково-педагогічних розвідок О.Я. Савченко дозволяє стверджувати, що уміння вчитися добре розвивається за умови цілеспрямованого спеціального формування кожного його складника, серед яких виділяємо такі: організаційні, інформаційні та творчо-індивідуальні вміння. Розглянемо ці складники.

До організаційних вмінь належать: вміння планувати і організовувати діяльність, спрямовану на досягнення певної мети; уміння розподіляти увагу між різними об'єктами професійної

діяльності; організувати робоче місце; прогнозувати результат професійної діяльності, докладати зусилля для його досягнення.

Інформаційними вміннями майбутнього викладача є такі: вміння, пов'язані зі зростанням інформатизації суспільства; опанування цим технологій, розуміння їх застосування, слабких і сильних сторін, способи критичних суджень у ставленні до інформації, що поширюється масмедійними засобами та рекламою; уміння й навички використання сучасних інформаційних технологій у професійній діяльності та саморозвитку; навички роботи з персональним комп'ютером; вміння використовувати, аналізувати, оцінювати та опрацьовувати інформацію з різних точок зору під час розв'язування актуальних задач; вміння користуватися каталогами, довідковою літературою, складати бібліографію; працювати із статистичним матеріалом, графіками, схемами, таблицями.

До творчо-індивідуальних вмінь можна віднести такі: виділяти головне в явищах, процесах діяльності; вміння критично мислити; переносити знання й способи діяльності, життєвий досвід у нову ситуацію, вміння освоювати інноваційні технології; дослідницькі вміння; уміння працювати в групі; здатність вчитися впродовж усього життя як основа неперервного навчання в контексті особистого, професійного й соціального життя [3, с.40].

Таким чином, поняття «вміння вчитися» розуміється нами як цілісне індивідуальне утворення, яке містить кілька складників відповідно до загальної схеми діяльності людини (дії, операції, необхідні для отримання знань; пізнавальні процеси, що забезпечують реалізацію діяльності). До таких складників будемо відносити організаційні, інформаційні та творчо-індивідуальні вміння.

1.Борисова О.В. Компетентнісний підхід як один з факторів гармонійної освіти [Електронний ресурс] / О.В. Борисова. – Режим доступу: <http://ippobuk.cv.ua/images.pdf>

2.Гишка Н. Уміння вчитися як психолого-педагогічна проблема / Н. Гишка // Наукові записки. Серія: Педагогіка. – 2009. – №4. – С. 189–192. С. 189

3.Савченко О. Я. Уміння вчитися як ключова компетентність загальної середньої освіти / О. Я. Савченко / Компетентнісний підхід у сучасній освіті: світовий досвід та українські перспективи: Бібліотека з освітньої політики / за заг. ред. О. В. Овчарук. – К.: К.І.С., 2004. – С. 34–46.

Protsenko O.

FORMATION OF THE SKILL «LEARNING TO LEARN» AS A FACTOR OF QUALITY ASSURANCE OF THE FUTURE HIGHER TEACHERS PROFESSIONAL TRAINING

The article deals with the problem of formation of the skill «learning to learn» of the future higher teachers. The notion «learning to learn» is defined, the components of the skill «learning to learn» (organizational, informative, creative and individual skills) are distinguished.

УДК 378.04 (043)

Рейпольська О.Д., Таран І.Б.

Інститут проблем виховання Національної академії педагогічних наук України

ІНТЕРАКТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ОСНОВА ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ВИХОВАТЕЛІВ ДНЗ

У тезах розглянуто питання щодо застосування інтерактивних технологій при підготовці майбутніх вихователів ДНЗ. Проаналізовано потребу у розробленні і впровадженні нових інтерактивних технологій у навчальному процесі вищої педагогічної школи. Описано особливості створення інтерактивних тестів та навчальних курсів магістрами спеціальності «Дошкільна освіта» за допомогою програми Spring QuizMaker 7.

Перспективною тенденцією модернізації та реформування системи вищої освіти є висування компетентного підходу як найбільш пріоритетного при підготовці майбутніх спеціалістів, не оминає такий підхід й підготовку майбутніх вихователів ДНЗ. Відповідно до Державної Національної програми «Освіта» (Україна XXI ст.), Законів України «Про освіту», «Про дошкільну освіту», «Про охорону дитинства», Національної Доктрини розвитку освіти України у XXI ст. пріоритетним завданням системи освіти є всебічний розвиток людини як особистості та найвищої цінності суспільства, розвиток її талантів, розумових і фізичних здібностей, виховання високих